

Jaarverslag 2025

Datum: april 2026
Versie: 1.0
Janette Bezemer

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	3
2. Bijeenkomsten, vastlegging en besluiten.....	3
3. Samenstelling.....	4
4. Organigram	5
5. Resultaten en Ambities	5
4. Conferentie.....	6
5. Competentieprofiel	6
6. SAC-HTNO	7
3. Financiën en andere cijfers	8
Bijlagen.....	9
Bijlage I	9
Bijlage II	10
Bijlage III	12

1. Inleiding

In het kalenderjaar 2025 is er in het bestuur gewerkt volgens het in 2023 opgestelde (OGSM) meerjarenplan (bijlage I).

Onder het Domein Hbo-Engineering zijn 14 croho's zijn aangesloten. De 14 croho's hebben in de landelijk opleidingsoverleggen (LOO's) het Domein competentieprofiel van 2022 vertaald naar landelijke competentiegerichte profielbeschrijvingen, gecalibreerd met de eindcompetenties en bereidden met elkaar accreditaties voor (waarvan sommige clusteraccreditaties zijn).

2. Bijeenkomsten vastlegging

In 2025 is het Dagelijks bestuur vijf keer bij elkaar geweest, waarvan een keer op locatie bij NHL Stenden (13 en 14 november) en 4 keer online (24 januari, 21 maart, 23 mei, 12 september, 5 december)

De bijeenkomst van 13 en 14 november was een tweedaagse met een overnachting in het studentenhotel Leeuwarden en stond in het teken van het bijstellen van het meerjarenplan en brainstormen over portfolioverdeling en over AI en het effect op onderwijs en arbeidsmarkt met een presentatie van BMC.

De Stamhoofden zijn drie keer bij elkaar geweest waarvan één keer op locatie (8 oktober) en twee keer online (5 februari en 11 juni).

De bijeenkomst op locatie bij Domstad in Utrecht op 8 oktober is gebruikt om de ontwikkelingen van het aanpassen van de instroomeisen van alle 15 croho's te bespreken en een start te maken met voor een werkgroep met een advies op de aansluiting van de AD's. Op basis hiervan is door de werkgroep een positionpaper geschreven namens het Domein HBO-Engineering aan het SAC HTNO (zie bijlage)

De Raad van Advies is 3 keer bij elkaar geweest (10 februari, 20 mei, 22 september) bij de Koninklijke Metaalunie in Nieuwegein. De eerste bijeenkomst was Radboud Dam van OCW te gast.

De jaarlijkse conferentie is gehouden op donderdag 6 november 2025 bij Avans Hogeschool in 's Hertogenbosch, te gast bij bestuurslid Martin Rodenburg.

Al deze bijeenkomsten zijn voorbereid met een agenda en vastgelegd met notulen door de voorzitter en het secretariaat van het Domein HBO-Engineering.

3. Samenstelling

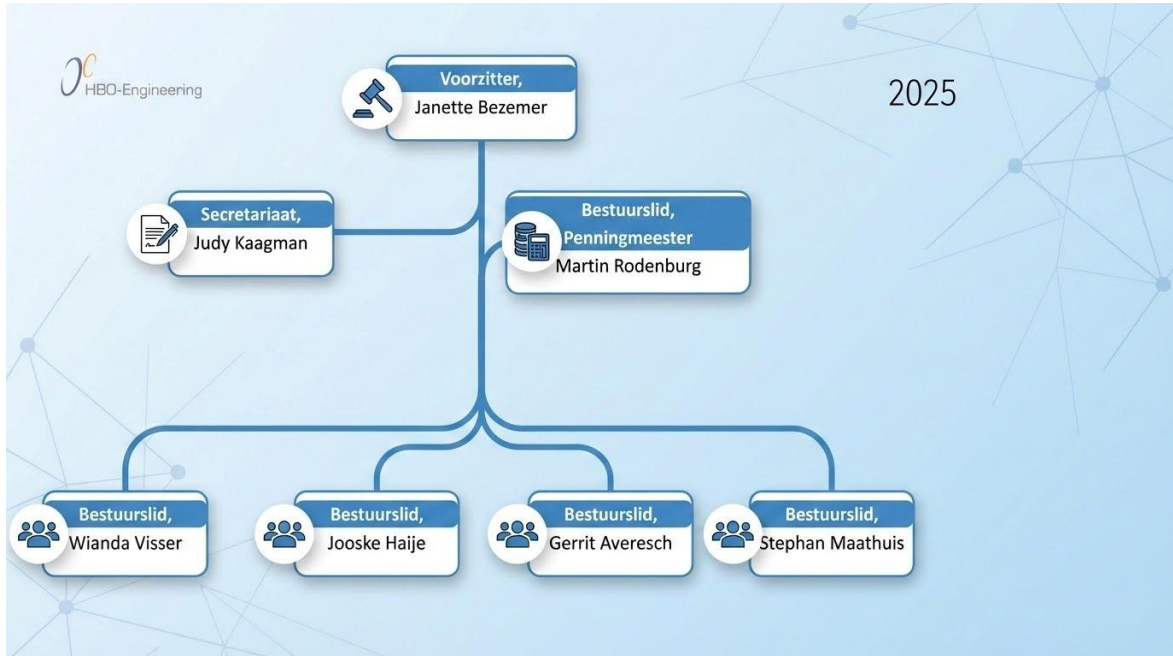
Janette Bezemer heeft sinds januari 2023 een dubbelrol in het bestuur. Zij is zowel voorzitter als projectleider.

Er zijn in 2025 geen wisselingen geweest in het dagelijks bestuur. De wisselingen in de stamhoofden zijn verwerkt in onderstaande tabel.

Dagelijks bestuur	Start 2025	Gewijzigd 2025
Voorzitter	Janette Bezemer	
Penningmeester	Martin Rodenburg	
Bestuurslid De Haagse Hogeschool	Wianda Visser	
Bestuurslid Hogeschool NHL Stenden	Jooske Haije	
Bestuurslid Hogeschool Arnhem en Nijmegen	Gerrit Aversch	
Bestuurslid Hogeschool Saxion	Stephan Maathuis	
Stamhoofden		
Aeronautical Engineering	Philip Weersma	
Automotive	Sander Baas	
Aviation	Marianne Habermann	
Electrotechniek	Jorn Seubers	
Embedded Systems Engineering	John van den Hooven	Overleden zomer 2025
Engineering	Maarten Meijer	
Industrieel Product Ontwerpen	Raymond Maas	Gert ter Haar
Logistics Engineering	Peter Heiden	
Maritieme Techniek	Sylvia van der Woord	Wiebren Minnema
Mechatronica	Paul Goolkate	Vincent Schut
Mens en Techniek	Willem Looije	Ellen Poot
Technische Bedrijfskunde	Roger Reichrath	
Toegepaste wiskunde	Vera Hollink	
Werktuigbouw	Menno de Wilde	
Secretariaat		
Bureau Domein HBO Engineering	Judy Kaagman	

Tabel 1: Samenstelling Domein HBO-Engineering

4. Organigram

Figuur 1: Organigram dagelijks bestuur (DB) Domein HBO-Engineering

5. Resultaten en Ambities

In 2025 lag de nadruk van het domein op de verbinding met andere domeinen en met het werkveld. Door een actieve deelname van alle DB-leden aan de SAC sectorraad en de HTNO-middag en door meerdere bijeenkomsten te organiseren met de raad van advies is er gesproken over nieuwe vormen van onderwijs. Hiervoor is de [Beleidsbrief vervolgonderwijs, onderzoek en wetenschap](#) besproken en allerlei nieuwe onderwijsinitiatieven in het hbo. Uiteindelijk zijn de benodigheden voor de toekomst geïnventariseerd per partij. Daarnaast is ook uitgebreid de rol van elke partij in de regio besproken.

Overzicht van benodigheden **per partij** in dit proces

<p>Onderwijs:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doorstroom faciliteren (vo-mbo-hbo) • # weghalen • Vrije minorruimte • Aanmeldingsprocedure op orde • Hbo kennis kunnen leveren • Een werkende businesscase maken 	<p>Landelijk (VH)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Positionering nieuw onderwijs (past nu niet in het Studenten Informatie Systeem) • NVAO om de tafel, flexibilisering leidt tot vragen over doorlopende leerlijnen bij modulair onderwijs en de samenhang van modules voor een beroep
<p>Werkgevers:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cruciale rol in het productieproces om vraaggestuurd te kunnen werken 	<p>OCW:</p> <ul style="list-style-type: none"> • LLO als taak van het hbo • Toetsingsmogelijkheden creëren in de WHW

<ul style="list-style-type: none"> • Wanneer is de medewerker functioneel inzetbaar en is er een functieschaal tot die tijd, groeimodel? • Hoe organiseren we de begeleiding 	<ul style="list-style-type: none"> • Leeruitkomsten aftekenen • Onderwijs op locatie breder definiëren.
Allen: <ol style="list-style-type: none"> 1. Transitieruimte creëren 2. Leerlijn vo hbo uitwerken 3. De andere doelgroep beter in kaart brengen (medewerkers, zero sum, LLO) 4. Internationaal 	

Het idee is ontstaan om tot een onderwijspact hbo te gaan komen, zoals dat er ook is voor het mbo.

5. Conferentie

In 2025 is met een werkgroep gewerkt voor het organiseren van de conferentie. Dit is heel goed bevallen en heeft een mooi programma opgeleverd. De conferentie is gehouden op een donderdag (ipv woensdag) op 6 november. De opkomst was ruim 100 personen en er waren minder no-shows. Een verschil met voorgaande jaren is dat we personen die niet zijn komen opdagen een bijdrage hebben laten betalen.

De titel was: 'HET ENGINEEREN VAN HET LEREN – ZELREGULEREND LEREN '.

We waren dit jaar te gast bij de Avans Hogeschool in Den Bosch. De dag werd dan ook geopend door de directeur van Avans, de heer Martin Rodenburg. Gerrit Aversch was dagvoorzitter en domeinvoorzitter Janette Bezemer heeft de deelnemers welkom geheten en het thema van de dag toegelicht.

Keynotes waren prof. Margriet Sitskoorn - Neuropsycholoog, hoogleraar Klinische Neuropsychologie en bestsellerauteur en prof. dr. Peter Verkoeijen.

Aanvullend waren er 6 workshops.

7. Competentieprofiel

In 2025 hebben alle 14 croho's zich kunnen verhouden tot het competentieprofiel van het domein. Van 5 croho's moet het profiel nog definitief worden gemaakt en op de website worden gezet. De landelijke competentieprofielen staan vermeld op de website (<https://www.hbo-engineering.nl/thema-s/competentieprofielen>).

Voor 2026 is er een projectleider gezocht, die met een schrijfgroep gaat werken aan een vernieuwd competentieprofiel voor het engineering domein.

8. SAC-HTNO

In 2025 is op de agenda van het SAC HTNO veel aandacht besteed aan AI, Instroom (en daaruit voortvloeiend portfoliomanagement en internationalisering).

Het SAC HTNO is begonnen met een READ ME verslag. Hiermee worden notulen van de sectorraad en de HTNO-middag, met de belangrijkste stukken als bijlage rechtstreeks bij de academiedirecteuren gebracht (onze algemeen bestuur, ofwel AB). Eerst ging dit via de voorzitter of het bureau van het Domein, wat een vertraging maar ook een vertroebeling van de informatie opleverde.

Naast de sectortafels wordt sinds 2 jaar de permanente dialoog van onderzoek en onderwijs met de branches en het bedrijfsleven op een andere manier vormgegeven. Dit gebeurt op de HTNO-middagen met een thema, sprekers en workshops. De workshops worden o.a. gebruikt om best practices met elkaar te delen. De notulen van de HTNO-middagen worden weergegeven in de vorm van een pamflet. Deze pamfletten zijn gedeeld binnen het Domein HBO-Engineering

Er zijn 2 HTNO-middagen geweest met de onderwerpen:

1. 29 januari: AI en Techniek (Dutch innovation center Zoetermeer)
2. 18 juni: Instroom in techniek (HAN@Connectr in Arnhem)

De geschreven en ook getekende verslagen van de bijeenkomsten zijn te vinden op de website van de VH:

<https://www.vereniginghogescholen.nl/kennisbank/techniek/artikelen/sectorplan-techniek-permanente-dialoog>

9. Financiën en andere cijfers

Voor het jaar 2025 is het Domein HBO-Engineering binnen begroting gebleven. We hebben daarbij voldoende reserves om het project "herziening competentieprofiel 2026" te kunnen bekostigen.

Exploitatiesaldo	Inkomsten	Uitgaven		
Beginstand 1 januari 2025			€	177.939
	Contributie		€	105.380
		Voorzitter (incl. eerste kwartaal 2026)	€	62.050
		Secretariele ondersteuning	€	26.860
		Website en CRM	€	613
		Conferentie Domein Engineering	€	11.610
		Ondersteuning Vereniging Hogescholen	€	-
		Eenmalige betalingen, huur en reiskosten	€	1.567
Eindstand 31 december 2025			€	180.619

Bijlagen

Bijlage I

			OGSM	Objective/Ambition	<i>De beste ondersteuning geven voor de toekomst voor onze opleidingen</i> <i>De poort naar binnen en de poort naar buiten</i>					
Slid	Gebieden	Thema's	Goals/Doel	Strategies/Aanpak	Measures/Beoogd resultaat	Actions/Acties	Samen met	Who/ Trekker	When/Wanneer	
1	Maatschappij en	A1	Aantallen	Instroom en doorstroom bevorderen (voltijd)	Instroom en doorstroom regelmatig bespreken met de RvA (Branches en	Na de zomer een eerste vergadering	OP agenda van 18 november	TechniekNL: Welke data heb je nodig, bv waar komen mensen	Martin,Janette	2025
1	Maatschappij en	A1	Aantallen	Instroom en doorstroom bevorderen (voltijd)	Human Capital agenda (Landscape onderzoek) bespreken met OCW	Aan tafel met de 4TU's bij OCW, 3 keer jaar	We laten ons uitnodigen door OCW en TU		Jooske,Janette,	2025
1	Maatschappij en	A1	Aantallen	Instroom en doorstroom bevorderen (voltijd)	Aansluiten VO-HO netwerk en pakketisen bespreekbaar maken	4 keer jaar	Loopt		Janette	2025
1	Maatschappij en	A2	Aantallen	Nieuwe instroom creëren	Aansluiten bij de LLO-Katalysator/Katapult,	Weten wat er gebeurt, wat de vraag is, actief verbinding leggen, weten	Portefeuillehouder		Gerrit	2025
1	Maatschappij en andere Domeinen (extern)	B	Toekomst	Het HBO perspectief en de functie van Domein HBO-Engineering daarbinnen verduidelijken. Verbinden en samenwerken	Anders dan gewone SAC (bv in de vorm van een 2 daagse) / sectorraad	Overleggen met de andere DB's van de Domeinen Techniek, 1 a 2 keer per jaar		SAC: Strategisch thema	Janette	2025
1	Maatschappij en	A+	Aantallen +	Onderwijs van de toekomst	Impact/kansen analyse (alle profielen toelaten, twijfelars breed 1e jaar	Out of the box denken. Innovatieve/Flexibele leerroutes/Croholoos	Oppakken met RvA en pilots uitvoeren en delen	TechniekNL: Projectleiding bieden: Kijken naar MBO waar een deel	Gerrit	2025
2	Overheid en Regelgeving (extern)	A	Netwerken	De rol binnen het SAC en het HTNO versterken	Deelnemen aan het SAC en onderwerpen uit het meerjarenplan DE op de agenda krijgen bij het SAC	Beleidsagenda van de VH helpen uitvoeren			Janette	2025
2	Overheid en	B	OCW	Nieuw financieringsmodel en aanpassingen	Pilot draaien in een faculteit;	Experimenteer-ruimte creëren voor passende opleidingstrajecten,	Opbrengsten delen met het DB	TechniekNL: Projectleiding bieden en SAC: op de agenda als stragisch	Stephan	2025
2	Overheid en	C	Adviseur	Nieuw financieringsmodel en aanpassingen	Pilot draaien in een faculteit;	Eigen personeel bijscholen over flexibilisering en AI (etc)	Opbrengsten delen met het DB	TechniekNL: Projectleiding bieden en SAC: op de agenda als stragisch	Stephan	2025
2	Overheid en	C	Adviseur	Nieuw financieringsmodel en aanpassingen	Pilot draaien in een faculteit;	WHW weer actueel krijgen	Opbrengsten delen met het DB	TechniekNL: Projectleiding bieden en SAC: op de agenda als stragisch	Stephan	2025
2	Overheid en	C	Adviseur	Nieuw financieringsmodel en aanpassingen	Pilot draaien in een faculteit;	Opstellen van een adviesagenda, Financieringsruimte voor	Opbrengsten delen met het DB	TechniekNL: Projectleiding bieden en SAC: op de agenda als stragisch	Janette,Stepahn	2025
3	Eigen Domein	A	Borging	Een landelijk competentieprofiel	WG4: schrijfgroep profiel, 4 jarige PDCA cyclys	Een nieuw profiel met de NLQF standaarden	Opstarten werkgroep begin 2025. Welke middelen zijn	TechniekNL: Opdrachtgever zijn, projectgroep opstarten	Janette	2025
3	Eigen Domein	B	Eigen	Slagvaardige organisatie	Dagelijks Bestuur		Verdelen om naar conferenties te gaan/Sefi.be/CDIO		Judy	2025
3	Eigen Domein	B	Eigen	Slagvaardige organisatie	Stamhoofden				Judy	2025
3	Eigen Domein	B	Eigen	Slagvaardige organisatie	Conferentie		In een ander vat gieten, met wie, eens in de twee jaar,		Janette	2025
3	Eigen Domein	B	Eigen	Slagvaardige organisatie	WG5: buitenlandse reis,	2 a 3 personen voor de werkgroep en programma		TechniekNL: Vanuit aanvalsplan techniek met hybride techniek	Judy,Martin,	2025
3	Eigen Domein	B	Eigen	Slagvaardige organisatie	WG6: Meerjarenplan met AB en RvA,	Domeinsponsering vanuit de industrie			Martin,Janette	2025
		C	Landelijke	Kalibratie	Aansluiting Ad's en masters (LADO's betrekken)	Goed verlopen van de Landelijke Opleidings Overleggen			Gerrit	2025
3	Eigen Domein	D	Kennis/	Delen van kennis	Aansluiting Onderwijs en Onderzoek	Gezamenlijk onderzoek doen en de resultaten uitrollen	Hans Haring en Jooske en Wianda met elkaar in contact	TechniekNL: Gezamenlijk onderzoek doen. Competentiegerecht kijken	Jooske,Wianda,	2025

Bijlage II

Positionpaper

Domein HBO-Engineering: Visie en Beleid ten aanzien van Ad-opleidingen

(Gebaseerd op de Visieontwikkeling Ad Techniek met behulp van NotebookLM)

1. Context en Aanleiding

Het domein HBO-Engineering wordt geconfronteerd met een complexe opleidingsstructuur. Er zijn in totaal 17 verschillende Ad-opleidingen naast 14 Ba- en 13 Ma-opleidingen, wat kan leiden tot 221 tot 169 mogelijke doorstroompaden. De huidige doorstroom is vaak een netwerk van 1-op-1 afspraken, wat gevoelig is voor het oordeel van de lokale examencommissie. Bovendien noodzaakt de informatiestroom over 2+2 trajecten tot nadenken over doorstroom als 2+2 of 2+2,5. De komende domeinbeschrijving moet Ba, Ad en Masters meenemen.

2. Standpunten en Belangen

Het domein streeft naar een **consistent doorstroommodel Ad-Ba-Ma**. Dit model moet gerealiseerd worden **zonder complexe doorstroommatrixen** en zonder afhankelijkheid van lokale examencommissies of regionale ad-hoc afspraken.

Het domein concludeert dat de focus moet liggen op **Brede Ad's met gepubliceerde beroepsprofielen**. Dit biedt verschillende voordelen:

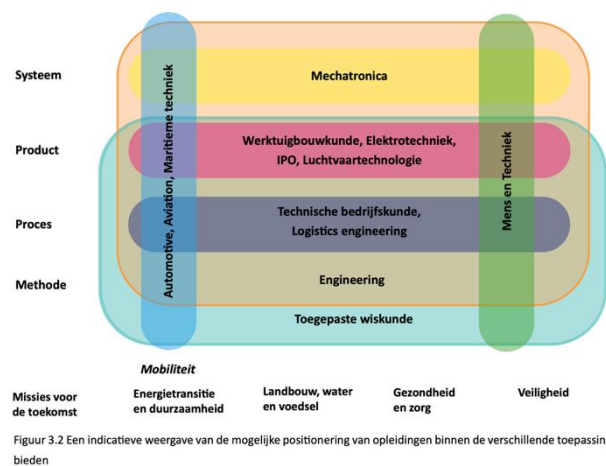
- **Werkveld:** Zorgt voor herkenbaarheid en levert afgestudeerden die snel praktisch inzetbaar zijn en op loonwaarde zitten.
- **Studiekeuzer:** De opleiding is korter, praktischer dan Ba, en houdt opties open voor verdere scholing.
- **Instelling/OCW:** Dit resulteert in **lage overhead en kosten** en het optimaal benutten van faciliteiten.

3. Conclusie en Werkwijze

De gewenste eenvoudige doorstroom wordt bereikt door het gebruik van **(domeinbrede) leeruitkomsten (skills)** die verwerkt zijn in het (herziene) domeincompetentieprofiel.

De werkwijze omvat:

1. **Categoriseren** van Ad's op basis van verwantschap via het competentieprofiel, om zo het aantal verschillende CROHO's te reduceren.
2. Het **in kaart brengen** van de huidige 2+2 en 2+2,5 paden binnen en tussen Hogescholen.
3. Het onderzoeken van de aansluiting op bestaande skills-modellen en het helder maken van de relatie tussen studiepaden en loopbaanpaden voor Leven Lang Ontwikkelen (LLO).

Figuur 3.2 Een indicatieve weergave van de mogelijke positionering van opleidingen binnen de verschillende toepassingsgebieden

Opgesteld 10 november 2025

Auteurs: Maarten Meijer, Ellen Poot, Vincent Schut met input van anderen

Meer info: uitgebreide PDF

Bijlage III

Instroom per domein landelijk

Domeinen	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Groei/krimp		Trend 2020-2025
							2024->2025 (abs)	2024->2025 (%)	
Applied Science	3355	2923	2804	2959	2991	2840	-151	-5,0%	
Bouw & ruimte	3652	3430	3296	3121	3280	3087	-193	-5,9%	
Creative	2757	2441	2439	2254	2150	1778	-372	-17,3%	
Engineering	6616	5598	5235	5165	4970	4914	-56	-1,1%	
ICT	6035	5494	5678	5297	5056	4458	-598	-11,8%	
Maritime Operations	211	203	152	158	155	157	2	1,3%	
Eindtotaal	22626	20089	19604	18954	18602	17234	-1368	-7,4%	

Bachelor

Domeinen	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Groei/krimp		Trend 2020-2025
							2024->2025 (abs)	2024->2025 (%)	
Bouw & ruimte	276	261	295	336	311	323	12	3,9%	
Creative	33	47	60	109	149	129	-20	-13,4%	
Engineering	908	950	1023	1016	1038	1042	4	0,4%	
ICT	654	732	930	1041	1190	1035	-155	-13,0%	
Maritime Operations	21	20	16	18	18	23	5	27,8%	
Eindtotaal	1892	2010	2324	2520	2706	2552	-154	-5,7%	

AD

Domeinen	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Groei/krimp		Trend 2020-2025
							2024->2025 (abs)	2024->2025 (%)	
Applied Science	48	68	82	80	107	86	-21	-19,6%	
Bouw & ruimte	15	24	33	38	54	56	2	3,7%	
Creative	103	99	97	94	105	141	36	34,3%	
Engineering	156	238	162	164	161	179	18	11,2%	
ICT	108	129	96	203	244	275	31	12,7%	
Maritime Operations	26	52	55	102	62	55	-7	-11,3%	
Eindtotaal	456	610	525	681	733	792	59	8,0%	

Master

Vereniging Hogescholen Rol sectoren/sac's

Instroom per domein landelijk: m/v

Domeinen	2020		2021		2022		2023		2024		2025		Groei/krimp		Groei/krimp	
	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw	2024->2025 (abs)	2024->2025 (%)
Applied Science	1628	1727	1398	1525	1305	1499	1382	1577	1329	1662	1378	1462	49	-200	3,7%	-12,0%
Bouw & ruimte	2584	1068	2412	1018	2297	999	2163	958	2193	1085	2106	981	-87	-104	-4,0%	-9,6%
Creative	1319	1438	1126	1315	1133	1306	1046	1208	920	1229	743	1035	-177	-194	-19,2%	-15,8%
Engineering	5817	799	5002	596	4630	605	4572	592	4325	645	4302	609	-23	-36	-0,5%	-5,6%
ICT	5335	700	4792	702	4903	768	4496	798	4245	808	3678	778	-567	-30	-13,4%	-3,7%
Maritime Operations	186	25	177	26	139	13	130	28	134	21	136	21	2	0	1,5%	0,0%
Eindtotaal	16869	5757	14907	5182	14407	5190	13789	5161	13146	5450	12343	4886	-803	-564	-6,1%	-10,3%

Bachelor

Domeinen	2020		2021		2022		2023		2024		2025		Groei/krimp		Groei/krimp	
	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw	2024->2025 (abs)	2024->2025 (%)
Bouw & ruimte	240	36	218	43	246	49	283	53	258	53	287	36	29	-17	11,2%	-32,1%
Creative	28	5	41	6	44	16	64	45	97	52	83	46	-14	-6	-14,4%	-11,5%
Engineering	826	82	861	89	939	84	945	71	969	69	963	79	-6	10	-0,6%	14,5%
ICT	575	79	636	96	808	122	878	163	1019	171	884	151	-135	-20	-13,2%	-11,7%
Maritime Operations	19	2	19	1	15	1	17	1	17	1	21	2	4	1	23,5%	100,0%
Eindtotaal	1688	204	1775	235	2052	272	2187	333	2360	346	2238	314	-122	-32	-5,2%	-9,2%

AD

Domeinen	2020		2021		2022		2023		2024		2025		Groei/krimp		Groei/krimp	
	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw	man	vrouw	2024->2025 (abs)	2024->2025 (%)
Applied Science	28	20	35	33	44	38	42	38	67	40	52	34	-15	-6	-22,4%	-15,0%
Bouw & ruimte	10	5	15	9	25	8	25	13	35	19	32	24	-3	5	-8,6%	26,3%
Creative	59	44	47	52	48	49	47	47	53	52	59	82	6	30	11,3%	57,7%
Engineering	135	21	205	33	148	14	126	38	134	27	145	34	11	7	8,2%	25,9%
ICT	74	34	88	41	74	22	169	34	184	60	210	65	26	5	14,1%	8,3%
Maritime Operations	22	4	35	17	42	13	80	22	48	14	39	16	-9	2	-18,8%	14,3%
Eindtotaal	328	128	425	185	381	144	489	192	521	212	537	255	16	43	3,1%	20,3%

Master

Vereniging Hogescholen Rol sectoren/sac's

